

Spis treści

Wykaz skrótów.....	9
Wprowadzenie.....	13

Rozdział pierwszy

Różnorodność pojmowania wolności w dziełach Immanuela Kanta	31
---	----

1. Krytyka czystego rozumu a problem wolności.....	36
1.1. Wolność transcendentálna i kosmologiczna	37
1.1.1. Niezależność i spontaniczność	38
1.1.1.1. Estetyka transcendentálna	41
1.1.1.2. Logika transcendentálna.....	44
1.1.2. Przyczynowość a wolność jako niezależność i brak uwarunkowania	57
1.1.2.1. Wolność kosmologiczna w dialektyce transcendentálnej	58
1.2. Wolność praktyczna.....	105
2. Wolność praktyczna w <i>Krytyce praktycznego rozumu</i> oraz <i>Metafizyce moralności</i>	123
2.1. Wolność praktyczna a problem woli i jej stosunku do prawa moralnego. Wolność woli a źródło moralności	128
2.1.1. Podstawowe prawo czystego rozumu praktycznego	129
2.1.2. Pobudki czystego rozumu praktycznego	133
2.1.3. Dialektyka rozumu praktycznego	135
2.1.3.1. Antynomia praktycznego rozumu	136
2.1.4. Najwyższe dobro	139
2.2. Wolność praktyczna a wolność wewnętrzna i zewnętrzna.....	140
2.2.1. Wolność wewnętrzna z perspektywy doznawania rozkoszy i przykrości – problem zmysłowości	142
2.2.2. Zmysłowość a praktyczny rozum	146
2.2.3. Wolność czystego i praktycznego rozumu.....	150
2.2.4. Wolność zewnętrzna.....	151
2.2.5. Przymus i wolność	152
2.2.6. Wolność posiadania – posiadanie tego, co zewnętrzne.....	152
2.2.7. Materia i forma nabywania przedmiotu	154
2.2.8. Wolność zewnętrzna i posiadanie.....	155
2.2.9. Wolność wewnętrzna i panowanie nad sobą.....	156

2.3. Podsumowanie	161
3. Wolność w sensie estetycznym oraz rola wyobraźni – <i>Krytyka władzy sądenia</i>	162
3.1. Filozofia przyrody i filozofia moralna a władza sądenia	163
3.1.1. Wolność w horyzoncie wyobraźni	164
3.1.2. Przyroda a wolność	165
3.1.3. Zasady transcendentalne i metafizyczne	167
3.1.4. Między intelektem a rozumem	168
3.2. Analityka estetycznej władzy	169
3.2.1. Piękno a przeżywanie przyjemności i przykrości	169
3.2.2. Przyczynowość z wolności	173
3.3. Analityka wzniosłości	175
3.3.1. Dialektyka estetycznej władzy sądenia	185
3.3.2. Teleologiczne uwarunkowania władzy sądenia	187
3.3.3. Cel naturalny a uorganizowanie jestestwa	189
3.4. Antynomie władzy sądenia	192
3.4.1. Antynomia teleologiczna a celowość przyrody	192
3.5. Podsumowanie	194

Rozdział drugi

Wolność w filozofii Heideggera	197
--------------------------------------	-----

1. Droga Heideggera do ontologii fundamentalnej. Wolność jako spontaniczność z perspektywy „Ja jestem”	198
1.1. Wolność w horyzoncie bycia	208
1.2. Ontologia i czasowość	212
2. Wolność jako „pozwolić być”	217
2.1. Wolność z perspektywy otwartości i zdecydowania <i>Dasein</i> w dziele <i>Bycie i czas</i>	217
2.1.1. Pierwotna otwartość <i>Dasein</i>	217
2.1.1.1. Fenomenologiczna otwartość	219
2.1.1.2. Prawda jako nieskrytość	242
2.1.2. Zdecydowanie jako otwartość	248
2.1.2.1. Czas i bycie ku śmierci	250
2.1.2.2. Problem winy	255
2.1.2.3. Wezwanie sumienia	257
2.1.2.4. Zew sumienia i wolność	260
2.1.2.5. Troska a bycie „Sobą-Się”	261
2.1.2.6. Czasowość i dziejowość	264
2.1.3. Prawda w ujęciu klasycznym oraz prawda fenomenologiczna	266
2.1.3.1. Prawda w ujęciu św. Tomasza z Akwinu, Kartezjusza oraz Leibniza	266
2.1.3.2. Prawda i wolność z perspektywy podstawowych problemów fenomenologii	269

2.1.3.3. Wolność jako spontaniczność	270
3. Wolność z perspektywy sporu wokół epistemologicznego i ontologicznego jej rozumienia	272
3.1 Heideggerowska interpretacja <i>Krytyki czystego rozumu</i> w dziele Kant a problem metafizyki	272
3.1.1. Wolność w horyzoncie analityki transcendentalnej.	273
3.1.2. Metafizyka i jej podstawowe problemy	275
3.1.3. Metafizyka i poznanie człowieka – ugruntowanie metafizyki	277
3.1.4. Stadia dochodzenia do poznania ontologicznego	279
3.1.4.1. Pierwsze stadium ugruntowania metafizyki – elementy czystego poznania	279
3.1.4.2. Drugie stadium – jedność poznania	282
3.1.4.3. Trzecie stadium – wewnętrzna możliwość istotowej jedności syntezy ontologicznej	285
3.1.4.4. Czwarte stadium – podstawa wewnętrznej możliwości poznania ontologicznego.	289
3.1.4.5. Piąte stadium – poznanie ontologiczne jako pełne istotowe określenie.	294
3.1.5. Metafizyka a jej źródłowość.	297
3.1.6. Ontologia a antropologia.	298
3.1.7. Skończoność w człowieku a metafizyka jestestwa	301
3.1.8. Ontologia fundamentalna a metafizyka jestestwa	303
3.1.9. Ontologia fundamentalna i jej cel.	306
3.2. Wolność jako doświadczenie źródłowe	312
3.2.1. Prawda i wolność w dziele <i>O istocie prawdy</i>	316
3.2.1.1. Prawda jako zgodność rzeczy i wypowiedzi – droga negatywna	316
3.2.1.2. Prawda jako odkrytość – droga pozytywna	319
3.2.2. Spostrzeżenie i wiedza o prawdzie	329
3.2.3. Podsumowanie	331
3.3. Wolność u Heideggera i jego interpretacja Kantowskiej wolności	335
3.3.1. Wolność transcendentalna (kosmologiczna) i praktyczna z perspektywy ontologicznej	336
3.3.1.1. Wolność w dziele <i>O istocie ludzkiej wolności. Wprowadzenie do filozofii</i>	336
3.3.1.2. Wolność w sensie ontologicznym	360
3.3.2. Podsumowanie	370

Rozdział trzeci

Immanuel Kant i Martin Heidegger – wolność jako <i>ἐλευθερία</i> i <i>ἀπάθεια</i>	375
---	-----

1. Wolność w filozofii Kanta i Heideggera	375
1.1. Wolność transcendentalna a wolność ontologiczna	375
1.1.1. Wolność transcendentalna.	376
1.1.2. Wolność kosmologiczna	377

1.1.3. Wolność ontologiczna	378
1.2. Wolność praktyczna a dobro w ontologii	382
1.2.1. Wolność praktyczna i jej podział	382
1.2.1.1. Wolność praktyczna	382
1.2.1.2. Podział: wolność wewnętrzna i wolność zewnętrzna	383
1.2.2. Ontologia wobec etyki	385
2. Wertykalna i horyzontalna interpretacja wolności	389
2.1. Różnice w pojmowaniu związku teorii poznania i ontologii wobec zagadnień etyki	389
2.2. Zestawienie	390
2.2.1. „Być w stanie” oraz „pozwolić być”	390
2.2.1.1. Kategorie naoczności: czas i przestrzeń	391
2.2.1.2. Pojęcie i rozum	391
2.2.2. Rozumienie i myślenie	393
2.2.3. Sumienie i akt woli	394
3. Wolność przez pryzmat wertykalny i horyzontalny	394
3.1. Wolność z perspektywy pojęć <i>ἐλευθερία</i> i <i>ἀπάθεια</i>	397
Zakończenie	399
Bibliografia	403
Indeks osobowy	415
Indeks rzeczowy	419